

Організація позааудиторної діяльності студентів в Україні та за кордоном

Позааудиторна робота студентів — це процес, в якому домінує елемент самореалізації. Вона дає змогу студентам гармонізувати внутрішні та зовнішні фактори формування професійної культури, створює додаткові умови для реалізації внутрішнього потенціалу, задоволення тих потреб, які в процесі аудиторної роботи не задовольняються.

Система позааудиторної роботи у вищому навчальному закладі поділяється на *самостійну навчальну роботу студентів, діяльність з самоврядування студентського колективу, культурно-дозвілєву діяльність за інтересами, підвищення професійної майстерності*.

В організації самостійної навчальної роботи куратори груп у СФ ХНУВС через бесіди та виховні лекції, через застосування важелів підвищення мотивації до навчального процесу заохочує студентів до регулярного виконання домашнього завдання, відвідання індивідуальних консультацій з проблемних для студента предметів, виконання письмових завдань і контрольних робіт. Контроль здійснюється як опосередковано, так і невід'ємно від навчального процесу.

Діяльність самоврядування студентського колективу передбачає самостійне вирішення проблем життєдіяльності студентської групи. Участь в органах студентського самоврядування дає молодій людині можливість розкрити свій потенціал, реалізувати свої здібності, навчає приймати рішення і аналізувати результати, сприяє соціальному, етичному і творчому зростанню особи. Таким чином, беручи участь в роботі органів студентського самоврядування, молода людина отримує нові знання і можливості проявити ініціативу і лідерські якості.

Під підвищенням професійної майстерності як складової системи позааудиторної роботи студентів, розуміється цілеспрямоване удосконалення умінь професійної направленості (спортивні тренування, участь у студентських наукових конференціях, стажуваннях, участь у тренінгах, зустрічі з практикуючими фахівцями з метою підвищення мотивації до професійної діяльності у майбутньої професії тощо).

В американській системі вищої освіти подібною роботою займається спеціально призначений відділ роботи зі студентами, який відповідає за організацію позааудиторної роботи студентів у вищих навчальних закладах США. З часом дисциплінарно-контролюючі функції відділу під впливом соціально-педагогічних умов було замінено на широкий спектр освітніх, консультативних послуг, що ставлять за мету виховання громадянина. До складу цього відділу входять підрозділи:

- медичні послуги (College Health Services);
- проживання в гуртожитку (Living / Learning Programs);
- робота з аспірантами (Graduate Student Services);
- розвиток організаторських здібностей (Leadership Development);
- студентська діяльність (Student Activities), що організовує позааудиторну роботу, надає консультації радам студентських організацій та студентському уряду, надає можливості для розвитку організаторських здібностей;
- розвиток студентів (Student Development);

- правові норми і поведінка (Judicial Affairs and Conduct);
- профорієнтація і працевлаштування (Career Services); спортивна робота (Athletics);
- безпека / університетська поліція (Pubic Safety or university police);
- відпочинок (Recreation and Intramurals);
- підтримка інвалідів (Disability Support Services);
- міжнаціональні питання (Multicultural Affairs);
- робота з іноземними студентами (International Student Services);
- психологічні консультації (Psychological Counseling and Counseling Centers);
- настановчі заняття для студентів першого курсу (Orientation and First-year programming).

Ефективність навчальної програми залежить не лише від уміння пристосувати процес навчання та управління до індивідуальних потреб окремого студента, а також від можливості коледжу чи університету надавати певні освітні послуги:

- проводити профорієнтаційну роботу серед учнів, батьків та вчителів у середніх освітніх закладах;
- проводити відбір та прийом учнів у співробітництві з середніми школами;
- ознайомлювати студентів з вимогами вищого навчального закладу; виявляти здібності, потенційні можливості та цілі студентів;
- допомагати студентам, спираючись на їх попередні досягнення, професійні та особисті інтереси, визначитись з майбутньою професією та вибрати відповідні предмети для вивчення;
- налагоджувати тісні зв'язки з сім'єю студента для забезпечення успіхів у навчанні;
- допомагати студенту досягти максимальної ефективності роботи через роз'яснення індивідуальних цілей, покращення методів навчання, розмовних навичок, а також через послідовний релігійний, емоційний та соціальний розвиток;
- налагодження контактів з окремими студентами та групами студентів у позааудиторний час;
- допомагати студенту визначитись з майбутньою професією та відповідно підпорядкувати індивідуальний навчальний план;
- перевіряти фізичний і емоційний стан студента і проводити відповідні профілактичні заходи;
- забезпечувати відповідні умови проживання студентів та контролювати виконання правил проживання;

Сучасні умови розвитку України вимагають реорганізації навчально-виховної роботи і орієнтації на індивідуальні потреби студентів.

Ляшенко І.В. Організація позааудиторної діяльності студентів в Україні та за кордоном/ І.В. Ляшенко//
Матеріали за 10-а міжнародна научна практична конференція, «Настоящи изследвания и развитие»,
17-25 януари, 2014. – Том 13. Педагогически науки. София. «БялГРАД-БГ» ООД. – 96 с. – 22-25 С.